

# mini przewodnik

free

+ współrzędne gps



po!skaniezwykla  
masa miejsc godnych uwagi

## Trasa wycieczki: Szlak Piastowski - część kujawska

czas trwania: 1 dzień, typ: samochodowa, liczba miejsc: 8, stopień trudności:  
bardzo łatwa

wydrukuj i zabierz na wycieczkę!

## Opis wycieczki

Pierwsza historyczna dynastia panująca w Polsce. Nazwa wywodzi się od półlegendarnego Piasta. Syn Piasta, Siemowit, został księciem Polan. Pierwszym historycznym władcą z dynastii Piastów był Mieszko I. Piastowie zasiadali na polskim tronie od około 960 roku do 1370 roku. Ostatnim władcą z głównej linii był Kazimierz Wielki.

Boczne linie Piastów panowały na Mazowszu do 1526 roku i na Śląsku do 1675 roku. Od czasów Bolesława Krzywoustego i podziału dzielnicowego Piastów dzieli się na linie śląską wywodzącą się od Władysława II Wygnańca, wielkopolską wywodzącą się od Mieszka III Starego, małopolską, mazowiecką i kujawską wywodzącą się od Kazimierza II Sprawiedliwego.

Zabytki od powstania polskiej państwowości, aż po czasy współczesne. Szlak przebiega przez dwie historyczne dzielnice Polski: Wielkopolskę i Kujawy, pokazując najważniejsze miejsca w najstarszej historii Polski. Część kujawska obejmuje również legendarne miejsca, które znane są z najstarszych podań. Symbolicznie w Kruszwicy epoka Piastów zatacza koło. "Mysia Wieża", której zdobycie dało początek panowaniu Piastów jest faktycznie dziełem ostatniego z głównej linii Piastów - Kazimierza Wielkiego.

## Program wycieczki



## Mogilno

### Kościół św. Jana Apostoła i tysiącletnie krypty

Podróż do Mogilna to wyprawa do źródeł polskiego chrześcijaństwa, do czasów, kiedy pierwsi mnisi benedyktyńscy przybywali do wzniesionych nad jeziorami grodów, aby pod osłoną książęcych wojów kruszyć czczone w okolicznych lasach pogańskie "bałwany". Według najnowszych badań klasztor mogileński został założony już w połowie XI w., czyli w okresie panowania Kazimierza Odnowiciela. Jego zadaniem było organizowanie misji w kierunku północnym, na Pomorzu Gdańskim i Ziemi Chełmińskiej. Dla przybyłych do grodu zakonników wzniesiono na jego terenie romańską bazylikę, której mury są do dzisiaj widoczne w ścianach zewnętrznych poklasztornej kościoła.

Najlepiej zachowanym elementem pierwotnej budowli są dwie sklepione krypty, połączone obecnie sztucznym chodnikiem dla zwiedzających - jedna pod prezbiterium, druga pod dawną wieżą, zniszczoną na początku XIII w. Wewnątrz świątyni warto przyjrzeć się gotyckim sklepieniom. Te w nawach bocznych to niezwykle kunsztowne sklepienia kryształowe, jedyne w Wielkopolsce, będące efektem wpływów kulturowych z północy. Barokowe i rokokowe wyposażenie kościoła pochodzi z XVIII w. Kolejne ślady romańskie widoczne są na dziedzińcu klasztornym. Jest to głęboka na 8 m kamienna studnia z XI w., zasypana w wieku XV i odkryta współcześnie przez archeologów. Po kasacji klasztoru przez władze pruskie na początku XIX w. kościół pobenedyktynski zamieniono na parafialny. W dawnych skrzydłach klasztornych, oprócz pomieszczeń probostwa, znajduje się obecnie schronisko, mogące w kilkunastu pokojach przyjąć ok. 60 gości.

Na terenie pobliskiej osady podgrodowej, która w 1398 r. uzyskała prawa miejskie, znajduje się kościół parafialny pw. św. Jakuba Apostoła, którego początki sięgają XII w. Wezwanie tej świątyni przypomina, że Mogilno było, i od niedawna jest ponownie, jednym z punktów etapowych w wielkiej sieci szlaków pielgrzymich, które prowadzą do grobu św. Jakuba w Santiago de Compostela w północno-zachodniej Hiszpanii.

52°38'54"N 17°57'19"E | na mapie:A



## Kwieciszewo

### Kościół św. Marii Magdaleny

Parafia rzymskokatolicka w Kwieciszewie erygowana została przed 1326 rokiem. Obecny kościół wzniesiony został z fundacji kapituły gnieźnieńskiej w 1522 roku, a konsekrowano go w 1622 roku. Był odnawiany po pożarach w 1708, 1833, 1877 i 1905 r. W 1945 roku został ponownie spalony przez wycofujących się niemieckich żołnierzy.

Kościół zbudowano w stylu późnogotyckim. Jest on orientowany, murowany z cegły i częściowo z kamienia polnego (prezbiterium). Nawę główną, pierwotnie trójprzęsłową, przedłużono o jedno przęsło ku zachodowi w 1913 roku. Otwory okienne, wejściowe i duża wnęka we wschodniej ścianie prezbiterium są zamknięte półkoliście. Koronę murów i dachy pokryto dachówką w latach 1954-1960. W zakrystii, na południowej ścianie, można zobaczyć napisy dotyczące historii kościoła.

W ołtarzu głównym umieszczono kopię obrazu Matki Boskiej z Dzieciątkiem z 2 poł. XVI w., namalowaną przez Leona Torwirta z Torunia. Z kolei toruński ludwisarz Henryk Wreden odlał w 1711 roku dzwon kościelny. Warto dodać, że w kruchcie znajduje się wmurowana żeliwna tablica upamiętniająca 200-lecie Odsieczy Wiedeńskiej, którą obchodzono w 1883 roku. W kraju pozostającym wówczas pod zaborami obchody te stały się prawdziwą manifestacją narodową.

52°37'21"N 18°02'31"E | na mapie:B



## Strzelno

### Arcydziała sztuki romańskiej

We wschodniej części miasta na niewielkim Wzgórzu św. Wojciecha stoją obok siebie dwa romańskie kościoły - jedyny taki zespół w Polsce. Według tradycji usytuowano je na miejscu przedchrześcijańskiego kultu, z którego pozostała grupa głazów narzutowych o regularnych kształtach.

Niewielki kościółek św. Prokopa, wzniesiony w XII w., jest jedynym obiektem w Polsce o takiej bryle i rozplanowaniu. Nawa na planie koła połączona jest z kwadratowym prezbiterium z jednej i okrągłą wieżą z drugiej strony. Przestrzeń nawy powiększona jest od północy o dwie absydy. Nakrywa ją kopuła z płytek ceramicznych, wsparta na kamiennych żebkach.

Około 1175 r. rozpoczęto budowę okazałego kościoła pw. Świętej Trójcy. Świątynia, ukończona w 1216 r., ma formę trójnawowej bazyliki z transeptem. Mimo gotyckiej i barokowej przebudowy zachowała romańską bryłę. Podczas prac konserwatorskich w latach 1945-1953 odkryto cztery romańskie kolumny schowane za obmurowaniem filarów nawy. Dwie z nich mają niezwykłą wartość, ponieważ całe pokryte są przedstawieniami figuralnymi. Jest to jedyny tego typu zabytek w Polsce. Na każdej z kolumn przedstawiono po 18 postaci wyobrażających Cnoty i Przywary. Bardzo cenne są również romańskie tympanony, także z przedstawieniami figuralnymi. Podobnych płaskorzeźb zachowało się w Polsce tylko kilkanaście.

Warto obejrzeć ołtarz Świętego Krzyża w północnym ramieniu transeptu, w którym znajduje się gotycki krucyfiks, srebrny relief z widokiem Jerozolimy zaślaniający obrazem Chrystusa Ukrzyżowanego oraz relikwiarze z fragmentami Drzewa Krzyża Świętego i kilkuset relikwiami świętych Kościoła.

W pomieszczeniu przylegającym do północnej ściany nawy otwarto muzeum, w którym można zobaczyć romańskie płaskorzeźby, w tym tympanony. Jeden z nich, z

przedstawieniem Chrystusa na Majestacie, wieńczy portal zamurowanego obecnie wejścia do świątyni. Wystawiono też naczynia i szaty liturgiczne. Odtworzona jest również cela norbertanki, siostry ze zgromadzenia władającego tutejszym kościołem i klasztorem od schyłku XII w. aż do lat 30. XIX w.

Muzeum w sezonie turystycznym jest otwarte codziennie w godz. 9.00-17.00 (w niedziele 13.30-17.00). Zimą należy umówić termin zwiedzania z przewodnikiem Damianem Rybakiem, z którym najlepiej poznać historię i odkrywa skarby obydwu świątyń Strzelna (tel. 0 602 878 005).

52°37'47"N 18°10'44"E | na mapie:C



## Kruszwica

### Mysia Wieża na ból głowy!

Któż nie zna legendy o złym Popielu i myszach. Będąc w Kruszwicy, koniecznie trzeba wejść po schodkach na Mysią Wieżę. A to z dwóch powodów. Po pierwsze, dla wspaniałego widoku na jezioro Gopło i Krajobrazowy Nadgoplański Park Tysiąclecia. Drugi powód to energetyczna moc tego miejsca stwierdzona przez radiestety. Przypuszczają oni, że w Kruszwicy znajduje się czakram wspomagający moc jednego z siedmiu głównych czakramów ziemi - czakramu wawelskiego.

Według filozofii hinduskiej czakram to gruczoł ziemi - kamień o nieznanym pochodzeniu promieniujący pozytywną energią, która poprawia samopoczucie i łagodzi

ból. Czy w Kruszwicy rzeczywiście jest czakram? Nie wiemy, ale wiele osób twierdzi, że w pobliżu Mysiej Wieży ustępowały im uporczywe bóle głowy i inne drobne dolegliwości. Więc może?

52°40'20"N 18°19'38"E | na mapie:D



## Inowrocław

### Kościół pw. Imienia Najświętszej Marii Panny

Tajemnicze maski

Większość świątyń, które powstały na ziemiach polskich w pierwszych wiekach chrześcijaństwa, została wzniesiona w miejscu przedchrześcijańskich miejsc kultowych. Średniowieczne kościoły budowano kierując się odwieczną symboliką towarzyszącą miejscom kultu. Prezbiterium orientowano na wschód, bo tam wschodziło słońce, które swoim codziennym wynurzeniem się zza horyzontu przypominało zmartwychwstanie Jezusa. Światło i jasność we wszystkich religiach symbolizowały Boga i dobro. Dlatego też w południowej ścianie świątyni umieszczano główne wejście.

Odwrotnie było ze stroną północną, symbolizującą ciemność, zaświaty, siły nieczyste czy piekło. Drzwi umieszczone w północnej ścianie kościoła służyły wyłącznie do wyprowadzania konduktów pogrzebowych. Nie wolno było tamtędy wchodzić. Na północnej, zewnętrznej ścianie świątyni umieszczano wizerunki diabłów, demonów czy fantastycznych bestii, które miały przypominać wiernym, że

poza świątynią czyhają na nich siły nieczyste. Zdarzało się, że umieszczano tam fragmenty pogańskich rzeźb kultowych, uważanych przez chrześcijan za wizerunki diabła.

Takie tajemnicze maski i wizerunki bestii zdołały kamienne ciosy, z których wzniesiono północną ścianę kościoła pw. Imienia NMP w Inowrocławiu. Jego budowę rozpoczęto tuż po 1180 r. z inicjatywy księcia Leszka, wnuka Bolesława Krzywoustego, a ukończono na początku XIII w. Rzeźby te warto zobaczyć. Są ewenementem w skali kraju i atrakcją turystyczną, a ich pochodzenia nikomu nie udało się ustalić. Jeszcze jedna zagadka przeszłości, która spogląda na nas kamiennymi oczami, kąpiąc z naszych domysłów.

52°48'00"N 18°15'50"E | na mapie:E



## Pakość

### Zespół klasztoru Franciszkanów (XVII w.)

Zespół klasztoru Franciszkanów (XVII w.).

52°48'30"N 18°05'35"E | na mapie:F



## Żnin

### Gotycka wieża ratuszowa (1447)

Gotycka wieża ratuszowa (1447), obecnie muzeum.

52°50'50"N 17°43'26"E | na mapie:G



## Marcinkowo Górne Książę jest nagi

Pomnik Leszka Białego w Marcinkowie Górnym pod Gąsawą to na pewno jeden z najdziwniejszych polskich monumentów. Krakowski princeps został bowiem na nim przedstawiony zupełnie nagi, i to w sytuacji dla księcia niezbyt chwalebnej. Wszystko zaczęło się od konfliktu pomiędzy dwoma książętami wielkopolskimi o imieniu Władysław: Starym, zwanym częściej Laskonogim, i jego bratankiem Odonicem (czyli synem Odoną), zwanym także Plwaczem. Odonica wspomagał namiestnik Pomorza Gdańskiego z ramienia książąt krakowskich - Świętopełk, który był prawdopodobnie jego szwagrem. Laskonogi z kolei szukał pomocy u swoich kuzynów: księcia śląskiego Henryka Brodatego i księcia krakowskiego Leszka Białego. Jesienią 1227 roku Laskonogi, Brodaty i Biały spotkali się na zjeździe w Gąsawie, podczas którego mieli uradzić, jak doprowadzić do zgody w Wielkopolsce i co dalej począć z krnąbrnym namiestnikiem Pomorza, który coraz jawniej występował przeciwko swoim feudalnym zwierzchnikom.

Odonic i Świętopełk okazali się jednak szybsi i o świcie 24 listopada zorganizowali błyskawiczny najazd na Gąsawę. Kronika Wielkopolska podaje, że Henryka Brodatego ludzie Świętopełka dopadli w łaźni, gdzie - jak można się domyślać - odpoczywał po nocnej libacji, i zadali mu ciężką ranę. Od śmierci uratował go wierny rycerz, który zasłonił księcia własnym ciałem. Leszek Biały, znany skądinąd jako ten, który nie chciał udać się na krucjatę ze względu na brak piwa w Ziemi Świętej, też zapewne nie wylewał tej nocy za kołnierz. Jeśli siedział w łaźni z Henrykiem, to rzecz jasna nie miał się czasu ubrać, i na widok zbrojnych napastników skoczył na konia i ruszył przed siebie. Śmierć dopadła go właśnie w Marcinkowie, choć nie wiadomo, czy zginął - jak to przedstawiał autor pomnika - od zdradzieckiej strzały z łuku, od ostrza miecza albo włóczni,

czy też może padł trupem z powodu apopleksji lub zawału serca. W każdym razie wraz z jego śmiercią ostatecznie upadła stworzona przez Bolesława Krzywoustego instytucja pryncypatu, której ideą było zwierzchnictwo jednego (początkowo najstarszego) z Piastów nad pozostałymi członkami dynastii i w ten sposób zachowanie jedności podzielonego państwa. Tragedia w Gąsawie zapoczątkowała również krótki okres całkowitej niezależności dzielnicy gdańsko-pomorskiej, której panem został Świętopełk, a potem jego syn Mściwoj II.

Pierwszy pomnik ku czci Leszka wystawiono w Marcinkowie w 700 rocznicę jego śmierci, lecz został on zniszczony przez Niemców w czasie II wojny światowej. Obecny nie jest może najwyższym osiągnięciem sztuki rzeźbiarskiej, lecz jego niekonwencjonalna, pełna dramatyzmu forma dobrze przemawia do wyobraźni.

52°45'41"N 17°43'50"E | na mapie:H



Zdjęcia dodane przez (w kolejności): , theguru, fot. arch. Demart, fot. arch. UM w Kruszwicy, fot. K. Chojnacki, apophis, marekpic, fot. tarep

Trasa dodana przez: theguru

Przewodnik wygenerowany w serwisie [www.polskaniezwykla.pl](http://www.polskaniezwykla.pl). Wszystkie prawa zastrzeżone. Żadna część ani całość Mini przewodnika nie może być reprodukowana ani przetwarzana w sposób elektroniczny, mechaniczny, fotograficzny i inny; nie może być użyta do innej publikacji oraz przechowywana w jakiegokolwiek bazie danych bez pisemnej zgody Administratora serwisu. Copyright © 2007 Polska Niezwykła

Wygenerowano:  
sobota 24 sierpnia 2024 18:09:40